

سخن روز

پیمان مکه وروابط ایران و آمریکا

علی اصغر زکری

تحلیلگر مسائل بین الملل

پیمان مکه میان عربستان، ترکیه و پاکستان اگرچه پیمانی دفاعی است اما می توان رگه هایی از احتمال ارتباط با مذاکرات و تفاهم میان ایران و آمریکا را نیز در آن مشاهده کرد. البته می توان اینگونه نیز گمانه زنی کرد که این تحولات اخیر می تواند در راستای کاهش تنش در منطقه باشد. از طرفی در مورد توافق که بین ایران و عمان ایجاد شده در مورد تنگه هرمز، ایران می خواهد مدیریت تنگه هرمز را تثبیت کند. البته نه اینکه بخواهد تمام تنگه هرمز را در اختیار داشته باشد، بلکه به توافقی با عمان برسد که برای اینکه از خطرات آتی پرهیز شود و ورود کشتی هایی به خلیج فارس از قسمت شمالی حوزه خلیج فارس صورت گیرد که اگر نیروی متخاصمی بخواهد وارد شود ایران به راحتی بتواند کنترل کند کشتی های خروجی هم از بخش جنوبی خارج شوند. چنانکه بعد از یک مدتی که تنش ها فروکش کرد و مذاکرات بین ایران و آمریکا هم به جریان افتاده حالا یک خط وسطی مشخص کنند که از آن قسمت ایران هم بتواند بر تنگه هرمز مدیریت کند تا در واقع رضایت عمان هم جلب شود. این راه حل در مجموع به این صورت است که ایران در این بخش می خواهد که غیر مستقیم سعی کند آن هدفی را که آمریکایی ها برای بازگشایی تنگه هرمز دارند ایران با مدیریت خود این بازگشایی را در هماهنگی با عمان انجام دهد. این مذاکرات گرچه غیر مستقیم است اما آمریکایی های می گویند که ما در مذاکرات شرکت داریم یعنی اینکه خواه ناخواه در عمان نمایندگانی دارند که به دولت عمان خط می دهند. ولی این هدف ترامپ و دولت آمریکا را برآورده می کند که بتواند اعلام کند که تنگه هرمز با دیپلماسی و با دست خود ایران این باز شد. پس از آن هم روی مذاکرات اصلی مانور دهند که ایران هم یک سری پیش شرط هایی مثل برداشتن محاصره دریایی، رهاندن بخشی از منابع ایران و غیره دارد. این در حالی است که پیمانی هم بین سه کشوری که در منطقه هستند که نوعی رقیب و همزمان علاقه مند به ارتباط با ایران هستند ایجاد شده است. چون عربستان، پاکستان و ترکیه درصند تا تنش در منطقه کمتر شود. از طرفی این کشورها با آمریکا و سیاست های آمریکا پیوند خیلی نزدیکی دارند. یعنی سیاست خارجی آنها به ویژه عربستان و ترکیه تا حدودی همراستا با سیاست خارجی آمریکا است. لذا این سه کشور می توانند به آمریکا فشار بیاورند که حالا که ایران خود برای باز کردن تنگه هرمز پیشقدم شده آمریکا نیز از مواضع خود کوتاه نیاید با تپان به سمت مذاکره و تفاهم پیش رفت. لذا در همین راستا این سه کشور می توانند واسطه های خوبی هم باشند.

خبر

مرتضی مبلغ:

اجازه ندهیم وانمود کنند

که میان مسئولان اختلاف وجود دارد

یک فعال سیاسی اصلاح طلب در ارزیابی علل مخالفت برخی جریان های سیاسی با مذاکراتی که از سوی قوه عاقله نظام به عنوان یکی از ابزارهای تأمین منافع ملی و استیفای حقوق ملت ایران در جریان است، اظهار داشت: بارها گفته شده که اصولاً «دیپلماسی و میدان» در امتداد هم هستند و هیچ جنگی هم بدون مذاکره به پایان نمی رسد؛ اینها مسائل روشن و تجربه شده هستند. مرتضی مبلغ مخالفان مذاکره را به دو گروه تقسیم کرد و گفت: دسته اول کسانی هستند که واقعا از روی اعتقاد بحث هایی را مطرح می کنند و دلیل آنها تجارب گذشته است، آنها می گویند در گذشته مذاکره کردیم اما وسط کار دشمن زیر میز مذاکره زد پس دیگر نباید مذاکره کنیم. معاون سیاسی وزارت کشور دولت اصلاحات ادامه داد این افراد باید توجه کنند که ملأ ما در دوره های گذشته پای میز مذاکره نمی رفتیم و دشمن به ما حمله می کرد، نتیجه این می شد که می گفتند طرف مقابل خواست مذاکره کند، اما ایران سرسختی کرد و نرفت. بنابراین ما نه تنها حقانیت کنونی را پیدا نمی کردیم و مطلوبیت ما به جهان نشان داده نمی شد، بلکه نمی توانستیم این قدر قدرتمندانه از خودمان دفاع کنیم. وی افزود: بنابراین حتی اگر مذاکره هم کردیم در نهایت مشخص شد که دشمن، جانیکار است و به هیچ قانونی پایبند نیست. در آن زمان نیز در عین اینکه مذاکره می کردیم نیروهای نظامی ما آماده بودند که اگر ظلم، جنایت یا تجاوزی شد، بحکم دفاع کنند که همین کار را هم انجام دادند. بنابراین به هر دلیلی سر باز زدن از هر مذاکره ای جز بهانه دادن به دشمن، هیچ نتیجه دیگری ندارد. مبلغ با انتقاد از برخی اتهامات به می مذاکره کنندگان گفت: اصولا به هر دلیلی، تصور اینکه مسئولان ما پای میز مذاکره از مواضع خود کوتاه می آیند نادرست است و تجربه نیز نشان داده است که به هیچ وجه این گونه نیست. زیرا مذاکره کنندگان نیز از همین ملت و حاکمیت هستند و در واقع همان گونه که نیروهای نظامی از کیان کشور دفاع می کنند، آنها نیز در حوزه دیپلماسی از منافع کشور دفاع می کنند. وی با تأکید بر اینکه هیچ تفاوتی میان تعهد نیروهای نظامی در میدان و نیروهای دیپلماسی وجود ندارد و اساسا فعالیت آنها تداخلی با یکدیگر ندارد، اظهار داشت: بنابراین مخالفان مذاکرات با سخنان و اقداماتی که انجام می دهند، جز اینکه مطلوبیت ایران را در عرصه بین المللی خدشه دار کنند، حاصلی ندارد. سیاسی وزارت کشور دولت اصلاحات در توصیف دسته دوم مخالفان مذاکره گفت: برخی دیگر از مخالفان که متأسفانه به تحریک دیگران می پردازند، اینها کسانی هستند که در فضای جنگ و تحریم دنبال منافع هستند. بنابراین طبیعی است که تلاش می کنند به شیوه های مختلف و در قالب های گوناگون با مذاکره مخالفت کنند. مبلغ با تأکید بر ضرورت سیانیت از برخی تزیین ها برای پیشگیری از ایجاد شائبه اختلاف میان تصمیم سازان ارشد کشور گفت: باید از برخی تزیین ها مراقبت کرد تا کاسانی که به دنبال دودستگی، ایجاد انشقاق و اختلاف هستند، نتوانند استفاده از آن به گونه ای وانمود کنند که گویا میان مسئولان کشور اختلاف وجود دارد. بنابراین مدیریت مخالفانی که غیرمنصفانه سخنانی می گویند ضروری است.

«آرمان ملی» بررسی می کند

پیمان مکه، مثلث امنیتی جدید منطقه؟

است»، در بیانیه مشترک عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان عنوان شده است: هدف این توافقنامه افزایش بازدارندگی جمعی در برابر هرگونه اقدام خصمانه است. این توافقنامه بر توسعه همه جنبه های همکاری دفاعی تمرکز دارد. همچنین وزارت امور خارجه پاکستان (جمعه) ضمن تأیید امضای این توافقنامه اعلام کرد که این توافقنامه نظامی نشان دهنده تعهد مشترک برای تقویت امنیت است و با هدف تقویت صلح، امنیت و ثبات در منطقه به میزبانی پادشاهی سعودی با حضور محمد بن سلمان، رجب طیب اردوغان و شهناز شریف «توافق مکه برای دفاع مشترک» را امضا کرده و بیانیه مشترکی در این خصوص صادر شد. در بیانیه ای که توسط خبرگزاری رسمی عربستان سعودی (واس) منتشر شد، آمده است که «بر اساس پیوندهای برادری و همبستگی اسلامی که آنها را متحد می کند و مطابق با منافع استراتژیک مشترک و همکاری دفاعی نزدیکشان، شاهزاده محمد بن سلمان بن عبدالعزيز آل سعود، ولیعهد و نخست وزیر، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور جمهوری ترکیه و محمد شهناز شریف، نخست وزیر جمهوری اسلامی پاکستان، «توافقنامه مکه برای دفاع مشترک» را امضا کردند که نشان دهنده تعهد سه کشور به تقویت امنیت مشترک و دستیابی به امنیت، صلح و ثبات در منطقه و جهان، و تلاش برای آینده ای امن و مرفه است». در این بیانیه مذکور به این موضوع اشاره شده که «هدف این توافق نامه افزایش بازدارندگی مشترک در برابر هرگونه تجاوز است و تصریح می کند که هرگونه حمله مسلحانه به هر یک از سه کشور، حمله به هر سه کشور قلمداد می شود و این توافق نامه همچنین بر توسعه همه جنبه های همکاری ای بین آنها تمرکز دارد و امضای توافقنامه دفاعی مشترک مکه بیانگر تعهد به تقویت بیشتر امنیت جمعی

پیمان مکه: چرخش عربستان؟

اینکه در شرایط کنونی منطقه و کمی پس از اجلاس اخیر به میزبانی سعودی برای ایجاد ائتلاف بین المللی دریایی در دریای سرخ و تنگه باب المندب، چنین پیمانی با محوریت عربستان میان ریاض، آنکارا و اسلام آباد منعقد می شود، به وضوح نشان می دهد که عربستان از دو نگاه و منظر در شرایط کنونی منطقه احساس خطر و حتی «تنهایی استراتژیک» می کند. این توافق سولاتی ایجاد خواهد کرد و باید دید مقدمه ای برای اقدام علیه محور مقاومت هم هست یا مثل توافقات قبلی نظیر پیمان دفاعی دو جانبه عربستان و پاکستان یا توافقات دفاعی کشورهای شورای همکاری

حسین کاشفی در گفت وگو با «آرمان ملی»:

اهمیت وحدت در صداوسیما تبیین شود

که رهبری شهید و رهبری حاضر داثم بحث انسجام را مطرح کردند و بعد در شورای عالی امنیت ملی نیز مسئولان به این تصمیم رسیدند چرا باید یک عده در برابر این مساله ایستادگی کنند؟ این کاری جز خلاف اخلاق و قانون چیز دیگری نیست. وقتی که یک نفر خطایی مرتکب می شود برخوردهای لازم با او صورت می گیرد چگونه با کسانی که وحدت و انسجام ملی را خدشه دار می کنند و مساله به این حساسیت رادک نمی کنند، برخوردی صورت نمی گیرد؟ نظر من نهاد های امنیتی و قضایی باید به این مساله ورود کنند. چرا که برخی به دنبال این هستند که شکاف و انشقاق در کشور به وجود بیاید و نتوانیم انسجام خود را داشته باشیم. الان همه جا مطرح است که در جنگ اخیر ایران پیروز بوده و عمده پیروزی ما انسجام ما است و اینکه مخالفان نتوانستند به خواسته خود برسند. تندروها کاری می کنند در این شرایط سخت در راستای منافع ملی نیست. اینجا جایی است که باید نیروهای امنیتی، اطلاعاتی و قضایی ورود پیدا کنند و از کنار قضیه نگذارند. چرا که تندروها واقعا صدمه وارد می کنند.

تصور می کنید با این اشخاص و جریانات باید چگونه برخورد شود تا دیگر شاهد چنین اظهارات و اقداماتی نباشیم؟

وقتی از انسجام ملی و وحدت سرزمینی صحبت می شود باید همه به میدان بیایند. همه آنها می که می دانند و سکوت کردند باید در برابر تاریخ پاسخگو باشند. سکوت برخی افراد در برابر تخریب انسجام ملی و نوعی همراهی و حمایت از جریان مخرب است. انتظار این است که مسئولان در هر نهادی هستند جایگاهی

تبریز، مدرسه

آزادگی و تمدن

سخنگوی دولت فراسیدین روز تبریز را تبریک گفت و تبریز را «کتاب گشوده تاریخ ایران زمین و مدرسه آزادگی، غیرت و تمدن» توصیف کرد. در متن پیام فاطمه مهاجرانی آمده است: روز تبریز، فرصتی است برای ادای احترام به خاکی که همواره مهد مفخر و اسطوره های این مرز و بوم بوده است. در این روز، به همه کسانی که در مقاطع حساس تاریخ برای سربلندی ایران کوشیده اند و امروز نیز در مسیر عزت و اقتدار کشور تلاش می کنند، از جمله رئیس جمهور صادق و شجاع ایران، دکتر مسعود پزشکیان، ادای احترام می کنیم. فرهنگ تبریز، آمیزه ای از خرد کهن و ایمان پویاست. تبریز همواره شهر اولین ها بوده و نخستین گام های بسیاری از تحولات توسعه ای، فرهنگی، آموزشی، ورزشی و هنری کشور از این دیار برخاسته است.

دولت نترس

پای کار ایران

دستیار اجتماعی رئیس جمهور در مطلبی نوشت: دولت شاداب، نترس پای کار ایران و ایرانیان ایستاده است؛ نیروهای مسلح و مدافع ایران، سرفراز و قدرتمندند؛ و جامعه ای که دشمنان ایران تصور می کردند در نخستین روزهای بحران فرو می پاشد، وفادارانه در ایران از وطنش دفاع کرده و به یکی از مهم ترین پایه های قدرت ملی تبدیل شده است. علی ربیعی ادامه داد: امروز به گواه نظرسنجی های معتبر و سنجش های علمی، مردم بر این باورند که مسیری که تاکنون پیموده اید، درست و مسئولانه بوده است. دلسوزان ایران معتقدند راهبرد وفاق و ائتلاف عقلانیت که دنبال کرده اید مسیری درست است که پایدا دامه یابد. سیاست همراهی با رهبری، با هماهنگی صداقتان، تضمین کننده مسیر است.

مذاکره و جنگ

مکمل یکدیگرند

معاون وزیر علوم در دولت اصلاحات اظهار داشت: مذاکره و جنگ مکمل یکدیگرند. کشوری که فاقد قدرت دفاعی باشد، مذاکره موفق نخواهد داشت؛ اما کشوری هم که تنها به قدرت نظامی تکیه کند و دیپلماسی را نادیده بگیرد، هزینه های سنگینی متحمل خواهد شد. غلامرضا ظریفیان گفت: در واقع، هنر حکمرانی در بهره گیری همزمان از قدرت دفاعی و ظرفیت های دیپلماتیک است، نه حذف یکی به نفع دیگری. وی افزود: پیروزی صرفا به معنای شلیک بیشتر یا ادامه درگیری نیست؛ بلکه زمانی معنا پیدا می کند که امنیت کشور حفظ شود، جنگ گسترش نیابد، اقتصاد بتواند نفس بکشد، سرمایه اجتماعی تقویت شود و دشمن نتواند اراده خود را بر کشور تحمیل کند. ظریفیان عنوان کرد: اقتصاد قدرتمند، انسجام ملی، اعتماد عمومی و دیپلماسی فعال نیز بخش های مهمی است که می تواند بازدارندگی به وجود آورد. اگر کشوری از نظر اقتصادی یا امنیتی کامل فرسوده شود، بازدارندگی آن کامل نخواهد بود.

کوتاه

شکست دیپلماسی نمایشی

محمدباقر قالیباف رئیس تیم مذاکره کننده و رئیس مجلس شورای اسلامی در واکنش به ادعاهای اخیر مقامات آمریکا به دیپلماسی نمایشی، شکست خورده و تکراری آنها اشاره کرد و نوشت: «حمله بزرگی توراhe... صبر کنید، بی خیال، اونها می خوان مذاکره کنن». این حرف ها چیزی جز یک دیپلماسی نمایشی تکراری نیست. استفاده از قلدری + وعده های عمل نشده + اخبار جعلی به عنوان اهرم فشار برای مذاکره، استراتژی شکست خورده است. واقعیت ها را ببینید و به تعهداتان عمل کنید. ما به نمایش های بیشتر نیازی نداریم.

با افتخار ایستاده برای ایران

معاون رئیس جمهوری در امور توسعه روستایی و مناطق محروم کشور با تأکید بر حمایت اعضای دولت از مسعود پزشکیان، مسئولیت ریاست جمهوری را برای وی عهدی با ملت ایران دانست و گفت: اعضای دولت با تمام توان و افتخار در کنار رئیس جمهور برای ایران ایستاده اند. عبدالکریم حسین زاده، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «مسئولیت برای دکتر پزشکیان، که دل در گرو ایران دارد، بار نیست؛ عهده ای است با ملت ایران. رئیس جمهوری که جان، آبرو و توان خود را پای ایران گذاشته، هرگز از سختی ها نهراسیده و نمی هراسد. ما اعضای دولت، باتمام توان و افتخار، در کنار رئیس جمهور برای ایران ایستاده ایم». به نظر می رسد این سخنان معاون پزشکیان در واکنش به برخی اظهارنظرها مبنی بر عدم حمایت برخی مسئولان دولتی از سیاست های مسعود پزشکیان باشد.

نیروهای مسلح و پاسخ به تهدیدات

سرپرست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با تأکید بر اینکه دست نیروهای مسلح برای پاسخ به هر تهدیدی پر است، اظهار داشت: آنان که امروز به دنبال خرید امنیت و برتری نظامی وارداتی هستند، به زودی خواهند فهمید فناوری بومی ایران، برتر از هر سامانه ای در منطقه است. سردار مجید ابن الرضا در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «آنان که امروز به دنبال خرید امنیت و برتری نظامی وارداتی هستند، به زودی خواهند فهمید که فناوری بومی ایران، برتر از هر سامانه ای در منطقه است.»

اجازه باز شدن

مسیر دوم را نمی دهیم

فرمانده سپاه در دوران جنگ تحمیلی هشت ساله تأکید کرد: اگر محاصره ادامه یابد، کشتی ها و نیروهای آمریکایی با خطرات و تلفات جدی روبرو خواهند شد. محسن رضایی در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ایالات متحده باید رفتار خود را تغییر دهد در غیر این صورت ما این وضعیت را تحمل نخواهیم کرد. ما هرگز اجازه باز شدن یک کریدور دوم در تنگه هرمز را نخواهیم داد.»

پیام فرمانده هوافضا

به بسیجیان کاشان

فرمانده هوافضای سپاه پاسداران پیامی خطاب به بسیجیان شهرستان کاشان منتشر کرد. در متن پیام سردار سیدمجید موسوی آمده است: «بسیجیان دریادل کاشان افتخار خدمت گذاری خالصانه و صادقانه به طور قطع و یقین زیننده شما و مصداق تلاش جهادگرانه شما عزیزان است. از اینکه در سخت ترین شرایط همگامی و همراهی شما را در کنار رزمندگان هوافضا داریم بر خود می بالیم و به وجود شما مباحث می کنیم. انشا... سرلند و پیروز باشید.»

ارتش در آمادگی کامل

سخنگوی ارتش گفت: با گذشت دو جنگ تحمیل شده از سوی دشمن، امروز ارتش جمهوری اسلامی ایران در آمادگی کامل قرار دارد و با نوسازی سامانه های آسیب دیده، ورود تجهیزات جدید و تکیه بر توان داخلی، بی وقفه مسیر افزایش آمادگی عملیاتی را دنبال می کند. امیر سرتیپ محمد اکرمی نیا با تأکید بر این که حفظ آمادگی رزمی صرفا به معنای تهیه تجهیزات نیست، افزود: ارتقای توان دفاعی ارتش در سال های اخیر بر پایه مجموعه ای از اقدامات هم زمان پیش رفته است؛ از بازسازی و به روز رسانی سامانه های موجود گرفته تا ورود تجهیزات تازه، توسعه ظرفیت های داخلی و تقویت انگیزه و روحیه نیروها. وی افزود: ورود تجهیزات جدید به یگان ها، موجب شده تا ادوات و تجهیزات رزمی ارتش متناسب با نیازهای روز بازار آایی شود. سخنگوی ارتش با تأکید بر جایگاه پادفند هوایی به عنوان یکی از اولویت های اصلی دفاعی کشور، گفت: ارتقای این حوزه همواره در صدر برنامه های ارتش قرار داشته است.